

עת"מ 16-05-57857

בבית משפט לעניינים מנהליים חיפה

בפני כבוד השופט אברהם אליקים

בעניין שבין:

המבקש:

שר הפנים

ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז חיפה-אזרחי
שד' פל"ים 15 א 3309519
ת"ד 550, חיפה 3100401
טל': 04-8634005/6/7/8, פקס: 04-8634011

- נ ד -

המשיב:

עלאא זיוד

ע"י ב"כ עו"ד סאוסן זהר זאחי
עדאללה- המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
מרח' יפו 94 חיפה
טל': 04-9501610, פקס: 04-9503140

עו"ד עודד פלר

מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
רח' נחלת בנימין 75, תל אביב
טל': 03-5608185, פקס: 03-5601865

הודעה מטעם המבקש

1. בהתאם להחלטת בית המשפט, מיום 2.6.2017, מתכבד העותר, מדינת ישראל – שר הפנים (להלן: "העותר" "שר הפנים"), להגיש את עמדתו העדכנית; כמו כן, מצרף העותר את עמדתו העדכנית של היועץ המשפטי לממשלה.

** עותק עמדתו העדכנית של שר הפנים, מיום 5.7.2017, מצורף ומסומן **כנספח 1**

** עותק מכתב היועץ המשפטי לממשלה אל שר הפנים, מיום 13.7.2017, מצורף ומסומן **כנספח 2**.

2. העותר מבקש לראות הודעה זו והמצורפים לה כהשלמה לבקשתו לביטול אזרחות המשיב.

אורלי מירון-שקד, עו"ד
סגנית בכירה א' בפרקליטות מחוז חיפה - אזרחי
ב"כ מדינת ישראל

חיפה י"ט תמוז, תשע"ז

13 ביולי, 2017

פמ"ח 52/00002328/16 א.מ.ש 092788/2017

שר הפנים

Minister of Interior

יא' בתמוז התשע"ז
5 ביולי 2017

שר. 2017-4752

– בהתאם להחלטת בית המשפטעמדה עדכנית בעניינו של עלאא זיוד מספר זהותבעת"מ 57857-05-06 מיום 2 ביוני 2016

ביום 29 במאי 2016 הוגשה על ידי, באמצעות הפרקליטות, עתירה לבית המשפט בבקשת להורות על ביטול אזרחותו של עלאא זיוד, ת.ו. , אשר ביצע פיגוע דריסה ודקירה בצומת גן שמואל, והורשע, על פי הודאתו, בארבע עבירות של ניסיון לרצח ובעבירה של החזקת סכין שלא כדין ממניע גזעני (להלן: "המשיב").

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, מיום 2 ביוני 2017, אבקש להביא בפני בית המשפט את עמדתי הסדורה והעדכנית, כהשלמה לעתירה שהוגשה על ידי, ולפיה גם נכון לעת הזאת, ולאור מכלול הנתונים הקיימים בעניינו של המשיב, יש לבטל את אזרחותו הישראלית. בהמשך לכך, ככל שיוורה בית המשפט על ביטול האזרחות, עומדת על כנה החלטתי כי יונתן למשיב רישיון לשיבת ארעי, כעמדת היועץ המשפטי לממשלה, כפי שנמסר במסגרת עיקרי הטיעון שהוגשו על ידי הפרקליטות. להלן אפרט עמדתי.

כפי שצינתי בפנייתי ליועץ המשפטי לממשלה בבקשה לקבל את הסכמתו בכתב וכן באופן מפורט בבקשה אשר הוגשה לבית המשפט, המדובר במי שהשתמש בתריות האזרחיות שמכות אזרחותו, על מנת לדקור ולדרוס אנשים הפיס מפשע, וזאת על רקע אידיאולוגי והזדהות עם ארגוני טרור שמטרתם לפגוע במדינת ישראל ובתושביה. על כך יש להוסיף, כי מדובר במי שהודה בביצוע המעשים חמיוחסים לו במסגרת ההליך הפלילי, והורשע על סמך הודאתו בארבע עבירות של ניסיון לרצח וכן בעבירה של החזקת סכין שלא כדין ממניע גזעני.

גם בעת הזו, אני סבור כי מעשיו אלו של הנדון, הם מעשים חמורים שיש בהם משום הפרת חובת האמונים של אזרח כלפי מדינתו, בצורה החריפה ביותר שניתן לתאר- דריסה ודקירה של עוברי אורח חפים מפשע במטרה להביא למותם.

אהזור ואציין כי לא ניתן לנתק את מעשיו החמורים של הנדון, מהתקופה בה אנו מצויים. במועד ביצוע מעשיו החמורים חוותה מדינת ישראל גל טרור קשה, שהביא לפציעתם ומותם של ישראלים רבים, לעיתים רבות על ידי מי שמחזיק במעמד חוקי במדינת ישראל. ההחרפה במצב הביטחוני, שהגיע לשיא חדש החל מהודש אוקטובר 2015 נמשכת מאז בדמות פיגועי טרור, המבוצעים ברובם בידי מפגעים בודדים, תוך הפגנת תעוזה ותכנון, בכל הגזרות והזירות. מעבר לחומרת המעשה כשלעצמו, נראה גם כיום כי יש מקום לעשות שימוש בסמכותי לבטל אזרחות, על מנת להצהיר כי מדינת ישראל לא תבלוג על מעשי טרור, ותפעל במטרה להרתיע אחרים מלפעול באופן דומה.

שר הפנים
Minister of Interior

התכלית ההצהרתית, ובמסגרת זו ניתוק הקשר המלא בין המשיב למדינת ישראל בגין מעשהו הנפשע המהווה הפרת אמונים, וכן התכלית ההרתעתית הובהרו על ידי מתחילת המהלך, כפי שהדבר בא לידי ביטוי כבר בפנייתו ליועץ המשפטי לממשלה מיום 31 במרץ 2016.

במסגרת גיבוש עמדותי אף הוצג בפניי, וכן בפני הוועדה המייעצת, מידע מגוון המצוי בידי גורמי הביטחון, לרבות הערכתם המקצועית של גורמים אלה, כמי שאמונים על הכרת עמדות והשקפות הרווחות בציבור הרלוונטי בעת הזאת. יצוין כי חוות הדעת מיום 25 בינואר 2017 הערוכה כמסמך להצגה בפני בית המשפט ובפני המשיב נערכה עם זאת מאוחר יותר, כדי לאפשר הצגה סדורה של הדברים שהוצגו בפניי אף בפני בית המשפט. לחוות הדעת הוספו גם נתונים עדכניים מטבע הדברים ולאור המציאות המתעדכנת, אך מדובר בנתונים אשר עיקרם עמד בפניי והוטמע בעמדה העקרונית שהוצגה במסגרת בקשתי המקורית. מהמידע עולה, בין היתר, כי ביטול אזרחות נתפס בציבור הרלוונטי כצעד מרתיע אפקטיבי מפני מעורבות בטרור, וכן כי מעורבותם בטרור של מי שנמנים על אוכלוסיית מי שהוריהם ממוצא פלסטיני גדולה ביחס לחלקם באוכלוסייה. עמדה זו היא שביסוד האמור במכתבי ליועץ המשפטי לממשלה בדבר הצורך בהרתעת אחרים מלפעול באופן דומה והיא התומכת בצורך שבביטול אזרחותו של מפגע דוגמת עלאא זיוד.

במסגרת בחינת הדברים החוזרת הובאו בפניי כתבי הטענות של המשיב, ולאחר שעיניתי בהם איני סבור שיש בהם כדי לשנות את החלטתי לפעול לביטול אזרחותו הישראלית של המשיב, אשר במעשהו הנפשע, במהלכו נפצעו ארבעה ישראלים בדרגות חומרה שונות, הפר אמונים למדינת ישראל בצורה חריפה ביותר.

בהקשר זה יצוין, בהתייחס לטענות המשיב בנוגע לחוות הדעת הביטחונית, כי חוות הדעת מתייחסת, בין היתר, גם לאזרחים ישראלים אשר נולדו בישראל, ואחד מהוריהם מוצאו באזור (ולא רק לתושבי קבע ממזרח ירושלים), והטיעון בנוגע לזיקה החזקה לאזור העובדה שמוצאו של אחד מהוריהם הינו מהאזור, קיים גם בנוגע אליהם. מטעם זה חוות הדעת אף מתייחסת לאוכלוסיות בנות השוואה ממדינות אחרות, שכן גם בפגועים שונים שאירעו במדינות אלה, דובר במי שנולד במדינה בה הפגוע בוצע, אך הוריו הגיעו ממדינה אחרת, בדומה לאמור בתוות חדעת על אזרחי ותושבי ישראל אשר אחד מהוריהם הגיע לישראל מהאזור.

באשר להחלטתי בשאלת המעמד החלופי שניתן למשיב אבהיר - משתוקן חוק האזרחות לאתר מועד הגשת הבקשה לבית המשפט הנכבד, והנושא הובא לפתחי לאחר הגשת הבקשה, בחנתי את המצב המשפטי הקיים בעת הזו לצורך קבלת החלטה בנושא. בהקשר זה יצוין כי מעשהו של המשיב הינו מעשה שנעשה בנסיבות ברורות ומובהקות של מעשה טרור כהגדרתו בחוק. החוק מאפשר מצב בו האדם שאזרחותו מבוטלת יותר מחוסר אזרחות, אך מורה כי יינתן לו רישיון

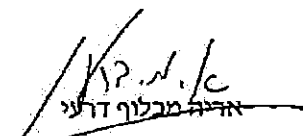

שר הפנים
Minister of Interior

ישיבה בישראל, ככל שאין לו אזרחות אחרת. במצב המשפטי הקיים, האפשרויות לרישיון לשיבה בישראל למי שאזרחותו בוטלה תינתן לרישיון לשיבת ביקור (רישיון מסוג 1/3) או רישיון לשיבת ארעי או קבע. בהמשך לעמדת היועץ, לפיה יש ליתן רישיון לשיבת ארעי, סברתי כי מתן רישיון לשיבת ארעי מטה את האיזון הראוי בין השיקולים הנוגעים בדבר לטובת המשיב, שכן אף שרישיון זה מבטא את היחלשות הזיקה בין התושב לבין המדינה, הוא אינו פוגע כשלעצמו בעיקר זכויותיו הסוציאליות ובזכויות נוספות של מי שבוטלה אזרחותו, ובשל כך מוחלשת מעט התכלית ההרתעתית. עם זאת, מתן רישיון לשיבת ארעי בישראל, אשר אינו רישיון קבע ואשר יש צורך להאריכו מעת לעת, מבטא את ניתוק הקשר המלא שבין האזרח למדינתו בגין הפרת האמונים שביצע המשיב במעשהו הנפשע. במצב המשפטי הקיים, ואף לאור העובדה שחלק מזכויותיו הסוציאליות של מי שאזרחותו בוטלה נשללות בהזאם לחוק הביטוח הלאומי, החלטתי על מתן רישיון לשיבת ארעי בישראל.

יצוין, כי בכוונתי לבחון את האפשרות לתיקון חקיקה, אשר יקבע סוג נוסף של רישיון לשיבה בישראל, אשר ייתן מענה לנסיבות של ביטול אזרחות, ואשר יבטא איזון נכון יותר, לדעתי, בין השיקולים הרלוונטיים, ויגביר את התכלית ההרתעתית בהקשר זה.

לאור כל האמור לעיל, ובמתאם לבקשתי כפי שהוגשה לבית המשפט הנכבד ביום 29 במאי 2016 מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על ביטול אזרחותו הישראלית של המשיב, בהתאם לסמכות הנתונה לו מכוח סעיף 11(ב)2 לחוק האזרחות.

אריה מלוח דרעי

שר הפנים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, י"ח תמוז תשע"ז
13 יולי 2017
מס' מסמך: 004-99-2017-013853

לכבוד

מר אריה מכלוף דרעי

שר הפנים

שלום רב,

הנדון: עמדה ערכנית בעניונו של עלאא זיור, מספר זהות

בהתאם להחלטת בית המשפט בע"מ 57857-05-16 מיום 2.6.2017, אבקש להבהיר כדלקמן:

- לאחר שבחנתי את הדברים אני חוזר ומאשר את בקשתך לשלילת האזרחות של עלאא זיור נושא ת.ז. (להלן: "המשיב"), וזאת מן הטעמים המפורטים בעמדתך העדכנית, מיום 5.7.2017, ובהתחשב באמור בחוות הדעת של שירות הביטחון הכללי בנושא, מיום 25.1.2017.
- מדובר באדם שהורשע בביצוע מעשי טרור קשים ביותר, שהביאו לפציעתם של רבים, וזאת ע"י רקע אידיאולוגי והזדהות עם ארגוני טרור, הכל כאמור בהודעתך המפורטת. בהתאם לכך, המשיב הורשע בארבע עבירות של ניסיון לרצח, וכן בעבירה של החזקת סכין שלא כדין ממניע גזעני. במעשים אלה אכן ניתן לראות משום הפרת אמונים, בפרט נוכח מניעי המשיב. יתר על כן, מחוות הדעת של שירות הביטחון הכללי עולה כי ביטול אזרחות בנסיבות אלה יתפס בציבור כצעד מרתיע מפני ביצוע עבירות דומות. לבסוף, יש לזכור כי אירוע הטרור שבו היה מעורב המשיב התרחש על רקע תקופה שהייתה ועודנה רצופה בפגיעים ואירועים ביטחוניים, דבר המעצים את הצורך בתגובה מדינית מרתיעה. בהינתן עובדות אלה, אני סבור כי ניתן לאשר את בקשתך.
- עמדתי היא כי בעת הפעלת הליך שלילת אזרחות מתחייבת גישה זהירה, המאזנת בין תכלית ההסדר החוקי לבין ההגנה על זכויות יסוד חוקתיות. בהתאם לכך ובאשר לשאלת המעמד החלופי שיינתן למשיב, אילו הבקשה תאושר, עמדתי היא כי מתן תושבות ארעית מסוג א/5,

היועץ המשפטי לממשלה

בסמוך לאחר ביטול האזרחות, משקפת איוון ראוי בין השיקולים הנוגעים בדבר. המדובר באשרה מוגבלת בזמן הפוקעת עם תום המועד שנקבע בה, אך ניתנת להארכה בכל פעם מחדש. תושבות ארעית מסוג זה יוצרת, אפוא, מערך פיקוח מינהלי על התושב ומבהירה את היחלשות הזיקה בינו לבין המדינה, כפועל יוצא ממעשי הפרת האמונים. בכך, מושג השיקול ההרתעתי. מאידך גיסא, הענקת מעמד כאמור איננה פוגעת כשלעצמה בכל זכויותיו הסוציאליות של האדם שאזרחותו נשללה.

4. לפיכך, אני סבור, כאמור לעיל, כי ניתן לאשר את בקשתך לשלילת אזרחותו של המשיב, ועמדת המשפטית היא כי יש ליתן לו מעמד חלופי של רישיון מסוג א/5 בסמוך לאחר ביטול האזרחות.

בברכה
אביחי מנור לבלית